SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
Пам'ятаймо про Україну!
VOL. CI No. 209. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 3, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ЛИСТОПАДА 1994. Ч. 209. РІК CI

ВІДВІДИНИ Л. КУЧМИ В КАНАДІ МАЮТЬ ПОЗИТИВНУ ОЦІНКУ

Київ (Р. Р.). — Тут у суботу, 29-го жовтня, інформаційне агентство новин поширило вибір відгуків у чужоземних газетах на державну візиту Президента України Леоніда Кучми до Канади.

Газета „Ню Йорк Таймс" відзначила, що Президент України здійснив свою першу закордонну поїздку після перемоги у виборах. Це — поїздка до Канади, де Л. Кучма пообіцяв сприяння у побудові „стабільної, економічно сильної, демократичної, незалежної України, яка інтегруватиметься у світову політичну та економічну систему". Представники Міжнародного валютного фонду повідомили, що Фонд ухвалив надати Україні кредит в сумі 371 міл. дол. для фінансування імпорту цієї зими. Уряди ЗСА і Канади з цією ж метою надають відповідно 100 і 200 міл. дол.

Російське агентство ІТАР-ТАСС констатувало, що конференція у Вінніпезі „стала безперечним успіхом України, оскільки її делегації вдалося заручитися міжнародним визнанням здійснюваних у країні реформ, які учасники форуму схарактеризували як сміливі і добре збалансовані". Російська газета „Сєгодня" у статті „Леоніда Кучму прийняли у Канаді по-королівському, проте грошей обіцяли замало" зазначила, що відвідини Канади українською делегацією завершилися підписанням українсько-канадського договору про дружбу і співпрацю, а також кількох економічних та військових угод. Після підписання угоди про захист інвестицій та уникнення подвійного оподаткування, Канада пообіцяла Україні близько 50 міл. дол. допомоги і додатково кредит на суму 34 міл. дол. Це, на думку авторів статті, дуже мало для України, зовнішній борг якої наближається до п'ятьох більйонів долярів. Гостинне прийняття українською громадою в Канаді, пише далі автор російської газети, також не принесе Україні „золотий потік" у державну скарбницю: на батьківщині предків уже спробували щастя багато канадських підприємців українського походження та були розчаровані грабіжницькими бюрократичними перепонами. „Цілком очевидно, що сьогодні припливу капіталу в Україну чекати не доводиться, а саме на це розраховував Л. Кучма, — пише автор статті.

Газета „Комерсант-Дейлі" пише, що виступ Андрєя Козирєва на конференції у Вінніпегу підтвердив готовість Росії на певних умовах відкласти заплату Україною боргу та відсотків з останнього кварталу 1994 року до 1-го лютого 1995 року. Якщо вдається підписати угоду про структуризацію українських боргів, то це може заощадити Україні до 600 міл. дол.

Далі в газеті зазначено, що Росія наполягає на підписанні українсько-російської угоди щодо обслуговування боргу колишнього СССР на умовах „нульового варіянту". Тобто, Київ має визнати правонаступництво Москви щодо закордонних активів і боргів колишнього СССР. Крім того, Україна має внести депозит 10 міл. дол. за отримані кредити в один із російських банків. Згідно з „нульовим варіянтом", Україна має приєднатися до договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ), а зсруктуризація українських боргів має здійснюватися за умовами та нормами Паризького клюбу.

Москва зіграла на випередження, заявивши у Вінніпеґу устами А. Козирєва про готовість вступити до Паризького клюбу на правах найбільшого кредитора України. Тим самим Росія заблькувала ухвалення тим же клюбом та „великою сімкою" неприятливих для себе умов структуризації боргів (а така загроза існувала до недавнього часу). А. Козирєв енергійно підтримав наполегливі прохання української сторони негайно надати Україні 600 міл. дол. на оплату критичного експорту, очевидно маючи на увазі російські нафту і газ і розраховуючи, що ці гроші отримає Росія.

Л. Кучма, повернувшись з Канади, повідомив про свою зустріч із заступником державного секретаря ЗСА Стробом Толбаттом, з яким погодив остаточно дату приїзду до Вашінґтону. Отож зустріч на державному рівні відбудеться не 28-го, а 22-го листопада. „Толбатт запевнив, що ЗСА робитимуть усе, щоб досягти позитивного рішення щодо надання ґарантій безпеки Україні", — сказав Президент Л. Кучма і додав, що це для нього було „приємною несподіванкою". Президент України також зазначив, як що українська громада в Канаді, як ніде, має вплив на формування політики уряду, тож „не дивно, що вирішальне слово щодо надання Україні економічної допомоги під час неапольської зустрічі , великої сімки' було за Канадою".

РАБИН Я. БЛАЙХ СПРОСТОВУЄ СВОЇ СЛОВА

Джерзі Сиper, Н. Дж. — У зв'язку з програмою „60 хвилин", що її передано на телемережі Сі-Бі-Ес в неділю, 23-го жовтня, із цілим рядом неправдивих та дуже кривдячих для українців фактів та слів, головний рабин Києва та України Яків Дов Блайх вислав до дирекції телемережі Сі-Бі-Ес із копією до Патріярха і Кардинала Мирослава Любачівського свою заяву, в якій стверджує, що його слова на програмі були витягнені з контексту, а ціла програма не представила дійсного положення в Україні та відношення українців до своїх співгромадян-жидів.

Признаючи, що на підставі історичних дослідників, біля 100,000 українців співпрацювали з нацистами, це на думку рабина Блайха лише велика меншість і цілий нарід не можна за це обвинувачувати. Він також стверджує, що колишній Президент України Леонід Кравчук офіційно вибачився за тих коляборантів.

Рабин Блайх подає у своїй заяві, що він живе вже п'ять років на терені України і як американський громадянин був свідком зміни України із совєтської республіки на демократичну державу. На цій підставі він бачить, що гарне обличчя теперішньої України є куди сильніше як це, що його названо у програмі „гидким". При тому, відродження жидівської громади є в Україні найсильнішим з усіх держав СНД. Тому він уважає, що програма, яку провадив на Сі-Бі-Ес Морлі Сейфер була незбалянсована, бо спиралася на дуже малій частині населення, іґноруючи велику більшість і усі позитивні об'яви життя в сьогоднішній Україні.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ УНСОЮЗУ В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Округа УНСоюзу Великого Клівленду влаштовує ювілейний бенкет для відзначення 100-ліття заснування УНСоюзу. Бенкет відбудеться у неділю, 6-го листопада, в залі української православної церкви св. Тройці, початок о год. 2-ій по полудні. Головним промовцем імпрези буде почесний член Головного Уряду УНС Володимир Сохан. Квитки в ціні 20 дол. можна набувати у секретарів Відділів, у Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" або у клівлендському бюрі УНС.

Л. Кучма виступив на пресовій конференції

Київ (Р. Р.). — Тут у понеділок, 31-го жовтня, Президент України Леонід Кучма провів пресову конференцію, присвячену закінченню 100 днів його праці на найвищому державному становищі.

Президент України сказав, що перші 100 днів його перебування на пості Президента були присвячені вивченню ситуації в Україні та підготові пляну дій на майбутнє. Про ці пляни він розповів у своїй доповіді на сесії Верховної Ради 11-го жовтня. Дав оцінку ситуації, визначив початкові можливості і проголосив, що бере на себе відповідальність за майбутнє України. Проголошено також курс на глибоке політичне і економічне реформування суспільства, бо альтернативи цьому немає, сказав Президент.

Л. Кучма закликав представників преси підтрямати його і пояснити громадянам цю важливу правду, щоб народ також її зрозумів і включився у цей складний процес. Тільки тоді, за словами Президента, можна буде вирватися з економічної кризи і поліпшити життя народу. Головна причина застою „у нас самих", сказав Президент. Треба, щоб усі зрозуміли невідворотність економічної і політичної реформи.

Другим важливим кроком у цьому напрямку Президент Л. Кучма назвав зміцнення вертикалі виконавчої влади і повідомив, що призначив двох перших віцепрем'єрів: Віктора Пинзеника — з питань економічних реформ та Євгена Марчука — з питань боротьби з організованою злочинністю. Призначив також віцепрем'єра з питань аграрної політики, ним став науковець Петро Саблук.

Настоюючи на якнайшвидшому ухваленні „малої конституції", Президент вважає, що тристороння заява, підписана ним, головою Верховної Ради і прем'єр-міністром, повинна бути виконана. Так само він виступає за зміцнення судової влади та за посилення боротьби зі злочинністю і висловив готовість іти на компроміси, в першу чергу з Верховною Радою, щоб лише розпочалися радикальні реформи.

Ходом переговорів з Росією Л. Кучма задоволений, хоча і зазначив, що залишилася низка невирішених питань. Рішуче виступає Президент за спорудження нафтового терміналу, за грошову стабілізацію і пообіцяв у найближчі два місяці робити все необхідне, щоб запобігти гіперінфляції. Він сказав, що

(Закінчення на стор. 3)

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ БОЮ ПІД БРОДАМИ

Ню Йорк. — Братство кол. вояків І-ої УД УНА, станиця Ню Йорку, влаштовує святочне відзначення 50-ліття бою під Бродами гренадирської дивізії „Галичина". Відзначення відбудеться у неділю, 6-го листопада, в залі УНДому в Ню Йорку, початок о год. 3-ій по полудні. У програмі — апель учасників бою під Бродами, аналіз бою (зреферує колишній старшина І-ої УД УНА Роман Гавриляк). У мистецькій частині — виступ музичного ансамблю під керівництвом композитора Мирослава Скорика. Вступ — 10 дол. У цей самий день, у неділю, 6-го листопада, після Служби Божої, яка розпочнеться о год. 12-ій дня, буде відправлено Панахиду за полеглих під Бродами.

Диплoматам потрібна підготова

Джерзі Ситі, (О. Кузьмович). — Як приємно мати гостя, який, як пристало на майбутнього дипломата, приходить на розмову до нашого щоденника вповні приготований із письмовими інформаціями п. з. „Україні потрібно дипломатів, а дипломатам потрібна підготова".

Не можна більше влучно назвати того, що лежить багатьом особам на серці, зокрема тут в ЗСА, де так потрібні у кожній акції дипломати з вишколом та відповідною підготовою.

Т. Туниця розповідає про дипломатичні студії.

Молодий Тарас Туниця перебував тут в ЗСА, як гість проф. Юрія Солтиса, щоб відбути у Нассо коммюніті коледжі курс англійської мови. Він вже другий рік студіює саме на факультеті міжнародних відносин у Львівському Державному Університеті ім. Івана Франка, а в ЗСА перший раз та поруч із наукою англійської мови мав нагоду практикувати в українському консуляті.

Від молодого майбутнього дипломата довідуємося дещо більше про цей новий у Львові факультет, який має ще лише один відповідник в Україні, а це — в Києві. На курсі міжнародних відносин є тепер у Львові 60 учнів, з того, як вияснює Т. Туниця, 30 студіює економіку, а 30 дипломатію. Факультет цей відкрито щойно два роки тому, а деканом є проф. Маркіян Майський. Кількість студентів, каже Тарас, є обмежена і тому перед вступом студенти складають досить тяжкі іспити, що однак дає змогу підібрати кращих студентів. Факультет міжнародних відносин відрізняється від інших своєю специфікою навчання та вимогами. У своїх міркуваннях Т. Туниця стверджує, що замало ще викладають дисципліни, що стосуються дипломатичної служ-

(Закінчення на стор. 4)

Л. КУЧМІ ПРИЗНАНО ТАКИ ДЕРЖАВНУ ВІЗИТУ

Вашінгтон. — Уряд президента Билла Клінтона, під тиском американських громадян українського походження змінив свою думку та запропонував Президентові України Леонідові Кучмі державні відвідини ЗСА, які включатимуть всякі церемоніяли, призначені виключно для державних візит голів держав. Як повідомляють з української амбасади у Вашінгтоні, Президента України Л. Кичму з повними почестями вітатимуть у Білому Домі 22-го листопада, включно з гостиною на урочистому бенкеті в Білому Домі.

Спершу Державний департамент відкинув прохання українського Уряду про державну візиту Президента України, пропонуючи натомість тільки „офіційні" відвідини.

Найперше офіційні чинники у приватних розмовах намагалися це пояснити тим, що ведуться намагання зменшити видатки дипломатичних гостин. Крім того були натяки й на те, що не надто спішилися ЗСА віддати такі почесті Президентові України, як було дано президентові Росії Борісові Єльцинові. Одначе думку таки змінено тиском української громади, та приятелів України у Капітолю.

А. Солженіцин уболіває над Росією

Москва. — В кінці минулого тижня виступив у Державній думі з годинною промовою відомий російський письменник,лавреат нагороди Нобеля, в недавньому минулому дисидент Алєксандр Солженіцин.

Знайомлячи депутатів з власними поглядами щодо майбутнього Росії, він звинуватив теперішню російську владу у відірванні від народу. „Простих людей практично поставили поза життям, в них залишився невеликий вибір — або існувати у злиднях і покорі, або обманювати державу і один одного", — сказав А. Солженіцин.

Далі він заторкнув тему федерального устрою і негативно потрактував практику договорів між центром і суб'єктами федерації. На його думку, Росія може утвердити себе як велика держава тільки на шляху унітарного розвитку.

А. Солженіцин категоричним тоном вимагав від уряду „не залишити напоталу 25 мільйонів росіян" в колишніх совєтських республіках.Щодо так званої Співдружности Незалежних Держав, то В. Солженіцин назвав її „нежиттєвим утворенням" і закликав Росію „піти з Середньої Азії і Закавказзя".Натомість він порадив Москві зосередити зусилля на утворенні „єдиного слов'янського союзу", в який, хочуть чи ні, мусять увійти, крім Росії, Україна і Білорусія, а може ще й Казахстан, оскільки там російське населення вже переважає над казахським.

А.Солженіцин виступив проти ідеї вільного продажу землі. „Продавати землю з авкціону — це продавати саму Росію,"— сказав А. Солженіцин.

ЗУСТРІЧ З ДИПЛОМАТАМИ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. — Тут у суботу, 5-го листопада відбудеться неформальна зустріч з українськими дипломатами і урядовцями—працівниками консуляту України в Ню Йорку, представниками ООН та дипломатичного корпусу й іншими особливими людьми. Буде можливість ближче познайомитися у дружній, невимушеній атмосфері під час коктейлу та вечері. Вступ на вечерю—150 дол. за двох осіб, для дітей до 12-річного віку—безплатний (включно з податком і чайовими). Нічліг з п'ятниці на суботу із сніданком—25 дол.

В. ЖИРИНОВСЬКИЙ ПОГРОЖУЄ МІНІСТРАМ АРЕШТОМ

Москва. — Виступаючи в Дежавній думі, де після доповіді прем'єра Віктора Черномирдіна обговорювалося питання довір'я до уряду, лідер російських ліберальних демократів Владімір Жириновський закликав міністрів „зрезигнувати в цьому році, якщо в наступному році вони не хочуть бути заарештованими". На його думку, „потрібно цілком замінити курс і концепцію розвитку" Росії.

Між іншим, В. Жириновський вважає, що уряд в Росії зформовується згідно зі вказівками Сі-Ай-Ей і здійснює плян, „випрацьований за кордоном". Саме тому країна потребує авторитарного режиму, а такий режим може забезпечити тільки його партія,запевнив голова Ліберально-демократичної партії.

Антизахідні висловлювання В. Жириновського підтримав голова парляментарної комісії в питаннях державної безпеки Віктор Ілюхін, який переконував депутатів у тому, нібито „Захід не дозволить збудувати в Росії міцну економіку". З цією метою, мовляв, закордонні компанії „активно скуповують акції провідних російських підприємств і тепер відбувається навмисне знищення військово-промислового комплексу Росії".

Повної зміни державного курсу вимагав також лідер комуністичної фракції в Думі Ґеннадій Зюганов. Він сказав, що теперішня Росія „є ядерною бомбою уповільненої дії" і що „до весни все завалиться".

Пропозиції опозиційних фракцій щодо того, що уряд В. Черномирдіна мусить зрезигнувати, не дістали необхідної підтримки в Державній думі.За неї проголосували 194 депутати, а щоб змусити уряд до резигнації, потрібно 226 голосів.

ВИСТУПИ З ТВОРЧІСТЮ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Мистецька програма під таким заголовком, що її виконують три талановиті мисткині з України — Світлана Ватаманюк, Світлана Глух і Надія Петренко-Матвійчук, буде ще показана у Савт Бавнд Бруку у п'ятницю 4-го листопада, в суботу 5-го листопада в Ню Йорку в Українському Інституті Америки, в неділю 6-го листопада в Ню Гейвені і 9-го листопада в Пассейку. Досі такі вечорі відбулися в Нюарку, Трентоні і Філядельфії.

Відбудеться вечір присвячений призабутим гумористам

Філядельфія. — Тут в суботу, 5-го листопада, о год. 5-ій по полудні відбудеться у великій залі Українського Освітньо-Культурного Центру вечір під назвою „Призабуте і незнане", присвячений двом найкращим гумористам, а рівночасно письменникам та поетам, Едвардові Козакові та Богданові Нижанківському. Вечір влаштовує відомий зі своїх культурних імпрез 43-ий Відділ Союзу Українок Америки під проводом голови Анни Максимович та імпрезової референтки Людмили Чайківської, які і відкриють цю імпрезу. Слово-спомин про авторів скаже Ольга Кузьмович, а читання їхніх творів виконає актор і мистець зі Львова Любарт Ліщинський.

Хоча так Еко як і Б. Нижанківський, відомий під псевдом Бабай, дуже недавно залишили цей світ, їхня творчість та довголітня співпраця на сторінках гумористичного журналу „Лис Микита" як і на різних імпрезах перейшла надто скоро в забуття в крутіжі нових подій, виступів нових авторів, а в Україні вона майже невідома, дарма, що оба автори були своєю творчістю і серцем приналежні до Львова.

В СВІТІ

У ВАРШАВІ вібувся книжковий ярмарок, в якому взяли участь майже 400 закордонних видавництв і 200 польських Україну на ярмаруі представляли три стенди з книжками видавництв „Либідь", „Обереги", „Урожай", „Мистецтво", „Освіта", „Наукова думка", „Дніпро",„Вища школа" і „Молодь".Крім україномовних, серед кращих книжок України були також польські переклади творів Івана Франка „Мойсей" та Романа Іваничука „Орда".

НЕВОДОМІ ЗЛОДІЇ, підземним ходом пробравшись у приватну мистецьку галерію Макса Болляга у швайцарському місті Цюріху,вкрали сім творів Пабля Пікасса, загальною вартістю 44 міл. дол.Серед вкрадених шедеврів є два твори, „Жінка, котра сидить" і „Христос з Монмартру", що вже були викрадені з цієї самої галерії в червні 1991 року. Разом вони коштують 40 міл. дол.

ШАНУВАЛЬНИКИ доброго бурґундського вина мають підставу для суму. В Бурґундії, східній французькой провінції, яку на цілий світ вславили тамтешні винороби, три тижні йшов дощ. Грона намокли і гниють просто на лозах.Хоч врожаю втрачено не багато, від 5 до 15 відсотків, однак що стосується вина, то тут справа на так у кількості, як у якості.Якщо виноград в останні осінні дні дозрівання не добере сонця, тоді бурґундським ніхто не зможе похвалитися.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобритранії Джан Мейджор проголосив у палаті громад, що він змусив до резиґнації міністра торгівлі і промисловости Ніла Ґамілтона.Аж тепер англійська преса висвітлила скандальну справу підкупу депутатів палати громад єгипетським мільйонером Мохаммедом аль-Файдом в кінці 1980-их років. Щоб заручитися підтримкою англійського уряду під час купівлі компанії „Дім Фрейзера", в яку входила знаменита на цілий світ крамниця Геррод'с, єгиптянин поклав великі суми грошей на конта декількох членів англійської палати громад. Один з них, заступник міністра у справах Північної Ірляндії Тім Смит, визнав свою провину і зрезигнував добровільно. Н. Ґамілтон вперто заперечував, ще й підкреслював, нібито прем'єр Дж. Мейджор підтримує його. І прем'єрові, під тиском газет, увірвався терпець.

ПРОТЯГОМ П'ЯТИ днів сили безпеки Альжиру, разом з армійськими формаціями, здійснювали операцію проти озброєних груп релігійних екстремістів. У висліді вбито 64 бойовики, конфісковано велику кількість зброї і вибухівки. А тим часом число чужинців, що стали жертвами ісламістів, дійшло до 67 осіб. Тільки у вересні у жорстоких сутичках з фундаменталістами загинуло 287 альжирських військовиків.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 31-ГО ЖОВТНЯ, поблизу Чикаго розбився літак з 64 пасажирами та чотирма особами обслуги з яких ніхто не залишився в живих.Дво моторовий літак регулярних поїздок , який курсував між Індіянаполіс і Чикаго типу ATR 72-210 летунської фірми „Американський орел", що є частиною летунської компанії Амерікан Ейрлайнс, розбився у понеділок по полудні під час того, як очікував дозволу приземлитися на міжнародному летовищі О'Гейр у Чикаго.Причини цієї трагічної катастрофи ще не з'ясовано.

У КАЛІФОРНІЇ ОДНОЮ З найважливіших точок цьогорічних виборчих кампаній є пропозиція ч.187, яка передбачає деяку іміграційну контролю.Навколо згаданої пропозиції велися запальні дискусії за і проти, але з усього було видно, що більшість населення таки підтримує цю пропозицію, котра говорить про відмову великої частини урядової допомоги нелеґальним іміґрантам, включно з освітою та лікарською опікою не наглої потреби.Одначе тепер меншинні групи почали організувати масові протести проти цієї пропозиції.

АМЕРИКАНСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ, які перебувають на службі в Кувайті були гостро скритиковані іракськими засобами масової інформації за те, що у кувайтській пустині переводать спільні маневри з військом Кувайту.На думку іракського міністра закордонних справ Саїда Сагафа - це є „провокативна військова акція, що зухвало переступає та нехтує святістю міжнародних законів".

МИНУЛОГО ПОНЕДІЛКА, 31-го жовтня, Державний департамент опублікував свій нещадний звіт про підпільну іранську організацію Муджагедім, без того, щоб зустрітися з будь-якими членами цієї групи. Це дуже стурбувало багатьох членів Конгресу, зокрема після того, як Конгрес конкретно вимагав такої зустрічі перед опублікованням цього звіту. Відповідальні чинники Державного департаменту оправдувалися тим, що згадана організація є терористичною групою,тісно пов'язаною з іракським президентом Саддамом Гуссейном і саме її члени були тими, що спричинили смерть шести американців Ірані 1970 року. Хоча велика кількість конгресменів погоджується з думками Державного департаменту щодо згаданої групи,то все ж таки акцію цю вони уважають, прямим нехтуванням Державного департаменту волею Конгресу.

У ЛОС АНДЖЕЛЕСІ ВІД 3-го до 6-го листопада проходить міжнародна виставка, в котрій участь бере також і Україна. До складу української делегації увійшли керівники та спеціялісти підприємств харчової та переробної промисловости України.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Чи мир на Близькому Сході?

26-го жовтня цього року король Йорданії Гуссейн і прем'єр Ізраїля Іцак Рабін підписали документ про замирення на кордоні Ізраїля і Йорданії. Запрошеними свідками тієї церемонії були 5,000 достойників. Почесним гостем був президент Билл Клінтон, який прибув туди, щоби підкреслити історичне значення того дипломатичного акту. По суті, це було насправді замирення Ізраїля з першою арабською країною, безпосереднім сусідом, бо Єгипет, з яким сепаратний мир існував від 1981 року, відмежований від Ізраїля пустинею. Варто пригадати, що в 1988 році єгипетський президент Анвар Садат несподівано, з власної ініціятиви, приїхав до Єрусалиму. Акт замирення підписано у Кемп Дейвиді біля Вашінгтону за урядування президента Джиммі Картера. За той свій відважний і мудрий виступ Анвар Садат заплатив життям, бо застрілив його мусулманський фанатик в уніформі єгипетського вояка, який маршував на параді в Каїрі.

Чому ставимо знак запиту — чи це справді мир на Близькому Сході? Найкращою, мабуть, відповіддю був той факт, що для безпеки Б. Клінтона й інших зібраних на церемонії підписання мирового документу — змобілізовано 20,000 вояків і ввесь поліційний апарат Ізраїля та Йорданії. Трудно сказати, як виглядав би референдум, проведений в усьому арабському та ізраїльському світі — чи підтримують вони миролюбну дію Іцака Рабіна, його міністра закордонних справ Шимона Переза, голови Палестинської визвольної організації Ясира Арафата і таких спонзорів їхньої акції як єгипетський президент Госні Мубарак і президент ЗСА Билл Клінтон.

Говориться про нерозсудливих екстремістів по обох сторонах — ізраїльській і арабській, але тих екстремістів, включно з терористичним Гамасом, так багато, що покищо замирення між Ізраїлем і арабським світом там, на Близькому Сході, непопулярне.

Президент Клінтон вирішив відвідати п'ять арабських країн: Єгипет, Йорданію, Савдійську Арабію, Кувайт і Сирію. Але у столиці Сирії Дамаску відбулася вулична демонстрація проти злагоди з Ізраїлем. В Ізраїлі прем'єр Рабін ледве переміг у парляменті (кнессеті) над зголошеною пропозицією недовір'я, а його опозиціоністи такі численні, що не цураються публічно викрикувати, що він, прем'єр, колишній генерал, який замолоду воював проти Йорданії, — „зрадник". Названі вище особи на високих державних становищах думають і діють державницькими категоріями — цього не можна сказати про широкі кола ізраїльського чи арабського суспільства.

І коли схочемо шукати якоїсь паралелі з ситуацією в Україні, то чи можна з чистою совістю говорити про державницькі категорії думання не тільки сірих колгоспників, але й основників усіх 28-ми тамошніх політичних партій і навіть про всіх членів Верховної Ради, які не в силі визволитися з тенет свого недавнього комуністичного минулого.

Миролюбна дипломатична церемонія на кордоні між Ізраїлем і Йорданією пригодилася президентові Клінтонові: очевидно, він радий замиренню на Близькому Сході, але подорож туди, виступи в усіх арабських країнах і в Ізраїлі з промовами у притаманному йому пропагандивно-ліричному стилі та висвітлювання всіх отих моментів на всіх телевізійних каналах в Америці — це добрий дарунок Президентові і його Демократичній партії на два тижні перед листопадовими виборами. А втім, до історії перейдуть діячі, які мають дальшу перспективу і відвагу вести непопулярну, але для країни і народу корисну дію.

Йорданія дуже бідна, Ізраїль не звертає Йорданії окупованого правобережжя Йордану, тільки признає йому куцу автономію. Як воно буде у практиці — покаже щойно майбутність. Діда короля Гуссейна вбили фанатики, він сам пережив 7 атентатів. Слід шанувати й подивляти таких державних мужів, без уваги на їх расу, віру чи націю.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (декто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Д-р Юрій Саєнко

НЕБЕЗПЕКА НОВОГО ПРОТИСТОЯННЯ

Легко стверджувати, коли стоїш осторонь щодо подій: „Історія повторюється, а її повторення — то є фарс". Бо для тих, хто у вірі кипіння людських страстей, для них то не фарс, а глибока трагедія.

Повторюється історія відтворення Російської імперії. Все відбувається так, як після революції 1917 року. Імперія розпалася на незалежні держави. Імперія знову підкорює ці держави, запрошуючи їх у Совєтський Союз. Інші часи, інші методи, інші люди. А в основі одна і та ж російська імперська ідея.

Нема в Україні більш близького і схожого на неї сусіди, як Росія. В цьому одночасно і біда, і добро для України. Окремим людям тяжко розібрати, що з того добре, а що зле. Україна дуже хоче мати доброго сусіда, а тому бажає їй успіху в демократичних перетвореннях, готова співробітничати з Росією і допомагати їй. Вимагає небагато — аби Росія змирилась з незалежністю України, бачила в ній рівноправного партнера, не паплюжила Україну на міжнародній арені, не удушувала Україну економічним і енергетичним зашморгом і перестала відтворювати Російську імперію.

Увесь світ сколихнувся від захвату. Нарешті вигоріла і згасла „зоря комунізму". Світу здалося, що вмерла комуністична ідея, закінчилася епоха протистояння.

На жаль, то не так. Російська імперська ідея є далі живою. Про неї на увесь світ виголошує Александр Солженіцин. Виявляється, що він поклав всю свою волю, талант і життя, щоб лише очистити російську ідею від большевизму.

Насправді з російської імперської ідеї впала лише комуністична большевицька мантія. Широка „російська душа" від пересічного росіянина до державного діяча та інтелігента задихається останні два-три роки в рамках малої Російської імперії. Вона вимагає хоч би просторів колишнього Совєтського Союзу, а дихати вона може на повні груди тільки просторами від Польщі і Фінляндії до вод Індійського океану. У Росії це наставлення ніколи і ніде не скривається. Імперська ідея нагло пре з російського етеру, із шпальт газет і журналів.

Дивно, але Захід чомусь цього не помічає. Він бачить лише Боріса Єльцина у масці миротворця і не хоче бачити його істинного обличчя і обличчя тих, які метушаться за його спиною. Загравання Б. Єльцина зі Заходом — то лише імітація демократичних перетворень на авансцені величезної Росії. За ширмою йде проба ґрандіозного видовища необільшовицького шабасу, який круто замішаний на дріжджах махрового російського шовінізму і антисемітизму. В Росії легально діють організації такого напрямку, мають свою легальну і нелегальну пресу.

Захід „не помічає", що в Росії йде небачений у світі експеримент: поєднується демократія з імперіялізмом. Але такого поєднання не може бути. Це два полюси виміри суспільства. Може бути те або те. Історія знає таке поєднання — німецький фашизм Гітлера і большевицький комунізм Сталіна. І ті, й ті діяли під маскою великих миротворців, під маскою великих доброчинців для народів світу. Цю „миротворчу маску" пронесли всі послідовники Сталіна. Гітлерові не повезло — Захід спам'ятався і здер її зі звірячого обличчя, закріпивши цей акт леґітимно на нюрнберзькому процесі.

Російська імперська рука вдруге застосовує щодо України один і той же жорстокий засіб — за допомогою голоду поставити нарід на коліна. У 1932-33 роках гідність, майстерність, ідивідуалізм і гордість нашого народу були зламані жахливим голодом. Увесь багатий урожай хліба до єдиної зернини був вивезений з України в Росію і за кордон, і обміняний Сталіном на зброю, технологію та збройні заводи. На українській землі, яка виростила багатющий врожай, полягло у жахливих корчах 7 мільйонів її жителів. Деякі поселення вимирали дощенту. Обезсилений народ здався, большевики схопили його за ноги і потягли до єдиного гурту — колгоспів, радгоспів і фабрик. Хто хоч муркнув проти того, розстрілювали або кидали до катівень і концтаборів.

Рівно через 60 років, у 1992-93 роках, Росія придумала для України новий модель „голодомору-голокосту". Виссавши з України у післявоєнні роки газ, нафту, поверхневі шари вугілля, вона продає нафту і газ Україні за світовими цінами, а для своєї економіки тримає колишні низькі ціни. І всіма си-

(Закінчення на стор. 3)

Ю. Саєнко — доктор економічних наук, завідуючий відділом соціяльних програм Інституту соціології Національної Академії Наук України, Київ. Брав участь у конференції з питань Східньої Европи в університеті Колорадо.

Святослав Караванський

Дай, Боже, розуму

Питання: Чого бракувало політичним діячам України за президентства Кравчука?

Відповідь: Політичні діячі, котрі сподіваються успіху у своїй діяльності, мусять мати аналітичні здібності, щоб аналізувати факти й події, і робити з цих фактів та подій правильні висновки. Ясна річ, що для успіху на політичній арені потрібно багато й інших якостей, як наприклад, рішучість, наполегливість, уміння добирати кадри, уміння читати в людських душах, для того, щоб знати, хто чим дише, і багато інших якостей, без яких неможлива ефективна політична діяльність. Та без аналітичних здібностей усіх цих якостей буде замало для успішного адміністрування.

Тому я спинюся у своїй відповіді на аналітичних здібностях, хоч це не значить, що з іншими якостями у політичних діячів періоду 1991-94 років усе було гаразд. Відсутня була в адміністративної еліти й рішучість та інші риси, необхідні для державотворців.

Однак вернімось до аналітичних здібностей. Чи мали їх державні мужі перших трьох років незалежности?

Я розгляну тут два випадки, коли державним мужам України бракувало аналітичного розуму, хоч таких випадків багато більше.

Перший випадок. На переговорах у Массандрі українська делегація прийняла пропозицію — а фактично ультиматум — Росії щодо продажу частини чорноморських кораблів. Дмитро Павличко, учасник української делегації, в газеті „Освіта" писав, що не можна було не погодитися на ультиматум Боріса Єльцина, бо він нахвалявся „перекрити краник", що подає газ в Україну. Людям з аналітичним мисленням достало б мудрости зрозуміти, що Єльцин не зміг би цього зробити з технічних причин, бо газова маґістраля на Захід проходила через Україну — це раз. Не зробив би цього Єльцин і з політичних міркувань: такий крок Москви був би козирем в антимосковській пропаганді — населення, не діставши газу, могло б утратити свої промосковські симпатії. Згаданий крок Росії мав би негативний резонанс і за межами СНД. Росія, що натягнула на себе демократично-гуманістичну маску, показала б своє справжнє обличчя перед світом. Отже, логічно міркуючи, українська делегація на чолі з Л. Кравчуком, могла б спокійно вислухати погрози Єльцина і відкинути його ультиматум. Зрештою, на ультиматум можна погодитися й пізніше, а на переговорах зберегти державницьку гідність. Якби пізніше довелося прийняти вимоги Москви, і світ і населення України бачили б наочно, чому це сталося. Політичний виграш був би на боці адміністрації.

Другий випадок. Обґрунтовуючи потребу зберігати Крим у складі України, адміністрація Кравчука виходила з того, що усамостійнення Криму спричинить ланцюгову реакцію і в інших регіонах України. Знову таки такий погляд базовано на відсутності аналітичного мислення. Якби Крим не був базою для чорноморської ескадри, то всі його прагнення до усамостійнення не мали б успіху. Саме присутність російської військової машини в Криму є найголовнішим чинником, що сприяв і сприяє усім сепаратистським проявам. Відсутність російських військових баз в інших регіонах України звела б усі сепаратистські потягнення там нанівець. Адміністрація не розуміла, що саме присутність російських військ у Криму була основною причиною кримського сепаратизму.

Я навів лише два випадки хибних міркувань української адміністрації. Але таких випадків було куди більше. Неправильні висновки, а отже й неправильні політичні кроки, не могли не позначитися на всій державотворчій діяльності першої післякомуністичної української адміністрації.

Історики майбутнього, аналізуючи причини злетів і падінь української післякомуністичної держави, мусять неодмінно взяти до уваги саме слабість аналітичного потенціялу її першої адміністрації.

Роман Кухар

ЗБІРНИК „ЖОВКІВЩИНА"

„Жовківщина", історичний нарис, том І, редакція Миколи Литвина, автори: Володимир Великий, Володимир Голяк, Марія Коваль-чук, Микола Литвин, Кім Науменко, літературний редактор — Ольга Козакевич, Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії Наук України, у співпраці з Земляцьким Об'єднанням Жовківщини, обкладинка в укладі Олени Боляновської, мапи виготовлення Івана Ровенчака й Кіма Науменка, ілюстрації в тексті, введення й післяслово, Жовква—Львів—Балтимор, 1994, стор. 327.

Тількищо видана і естетично оформлена перша частина тритомного збірника „Жовківщина" відрізняється від інших реґіональних збірних видань земляцьких об'єднань у декількох важливих площинах: у ній наладнано органічну співпрацю крайової й діяспорної видавничої участи, чітко розмежовано історичний склад праці від мемуарного та доведено огляд і характеристику даного реґіонального терену і його населення до сучасного стану.

Історичний нарис, на який складається зміст першого тому (два дальші, мемуарного характеру, чергуватимуться в короткореченцевих проміжках), охоплює широкий часовий засяг Жовківської землі та її мешканців від праслов'янських заселень північно-східнього Розточчя, почерез періоди ранньої, середньовічної й аж до нової історії й сьогодення.

Змістовне зосередження нарису проходить через стадії зростання національної свідомости в Жовківщині, бойової участи жовківчан у визвольних змаганнях 1914-21 років, їхньої суспільно-громадської активности між двома війнами та боротьби проти двох злющих імперіялізмів — московсько-совєтського й гітлерівського, під час Другої світової війни. В останній фазі буття Жовківщини відзначено періоди еміґрації з краю, сталінського тоталітаризму, великого ісходу наприкінці останньої війни, десятиріччя хрущовської „відлиги", застою 70-80-их років та відбудови національно-державного життя після проголошення незалежности України в 1991 році.

Жовківщина, наша славна західня вітка українського народу, стояла вірно впродовж усієї історії на сторожі національних прав й інтересів України, боролася за захист, незалежність і соборність земель батьківщини, віддаючи багато своїх провідних людей у різних галузях суспільного життя на службу народові, ще від уродженців Жовківщини, братів Лаврентія і Стефана Зизаніїв, абож Касіяна Саковича. Відомо, що й Богдан Хмельницький народився в Туринці біля Жовкви та проживав з родиною в Жовкві, заки виїхав на навчання в Єзуїтській колеґії у Львові.

В найновіших часах вихідцями з Жовківщини були представники Української Католицької Церкви Митрополит Максим Германюк, Саскатунський епарх Андрій Роборецький, о. Атаназій Великий, ЧСВВ. До жовківчан належать люди науки й освіти, як от академік Михайло Возняк, Степан Шах, міністер лісівництва в Тимчасовому Правлінні в 1941 р., розстріляний ґестапо, Андрій П'ясецький. Славні серед уродженців Жовківщини і політичні діячі, провідні члени ОУН, полк. Євген Коновалець, Дмитро Маївський, Зенон Матла. Відомі книгарі в ЗСА й Канаді Мирон Сурмач та Іван Романків теж між ними.

Розповідний стиль історії Жовківщини діловий, наукового характеру, тут і там з міцними емоційними відступами, якщо йдеться про особисті свідчення очевидців московсько-совєтського терору українського населення (з енкаведівськими масакрами по тюрмах), або ґестапівськими переслідуваннями жидів. Правопис книжкової мови спертий на загальному вжитку в краю, проте він, на жаль, з деякими залишками російських форм і структур, наприклад, у таких словах і реченнях; Шнейдер (замість Шнайдер), Василіанський (зам. Василіянський), Собеський (зам. Собєський); „одружений на козачці" (зам. одружений з козачкою), „досліджувались Іларіоном Свєнціцьким" (зам. Іларіон Свєнціцький досліджував), „виготовлені карти" (зам. мапи) і т.д. Подибуються й неточності (Збіґнєв Бжезінскі не був державним дорадником президента Реґена, а президента Картера), помилки у відмінках („вдячність належна Любомиру Лампіку" зам. Любомирові Лампіці) тощо.

Відсутність індексу (поіменного показника) та списка ілюстрацій подекуди утруднює користування книжкою. А вона насправді незвичайної ціни, як документ доби. Цінна вона теж для загалу, особливо ж молодшого покоління в діяспорі, що не знає бувальщини рідної землі, і для земляків кожного віку в Україні, бо вони не змогли вивчити історію батьківщини в совєтській деспотичній системі достеменного винищування історичних слідів нашого й інших неросійських народів. Звіти про її поширення в батьківщині дуже показові й надійні.

Історичний збірник „Жовківщина" можна замовити, звертаючись на таку адресу: Bohdan Salamacha, 6210 Carter Ave., Baltimore, Md. 21214; tel.: (410) 426-0428.

Володимир Жила

ВІД ІНТЕҐРАЛЬНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ ДО ДЕМОКРАТІЇ

(До 50-ліття УГВР)

Мирослав Прокоп, „Напередодні незалежної України: спостереження і висновки". Ню Йорк: Наукове Товариство ім. Шевченка, 1993. Стор. 646. Ціна 20 дол.

III

Стаття „На порозі нового десятиліття", що друкувалася в „Свободі" в 1990 році, є межового характеру, в ній автор обговорює значення „революції згори", яку почав Ґорбачов і без якої немислимо уявити подій 1989 року в плянуваннях і діях рухів за свободу усіх народів більшовицької імперії. Тоді відбувся установчий з'їзд Народного Руху України, на якому понад тисячу делеґатів відважно і мужньо заговорили про трагічне становище України й про потребу рятувати її від катастрофи. Це було сильне зрушення у громадській думці в Україні й в українській діяспорі, яка слідкувала за цими подіями зі справжнім захопленням. Тут наскрізь замітно звучить пересторога автора, який пише: „не треба також сперечатися про методи боротьби в Україні, і напевно не треба підказувати їх з діяспори, хоч це з віддалі зовсім легко, а вже ні в якому разі не слід намагатися накидати власні структури нашим братам на Батьківщині. Їм видніше, і більший тягар праці на їхніх плечах, ну і більша відповідальність" (стор. 404). На жаль, не всі наші середовища взяли цю перестрогу серйозно. Адже певним є, що „після страшних знищень, які зазнала Україна за минулі 70 років, українському народові дуже потрібний пригожий клімат для лікування ран, для відродження його духовної і матеріяльної культури, для росту національної свідомости, для мобілізації широких кіл суспільства навколо ідеї державної незалежности як їх власної мети, словом, для будування нації" (стор. 404).

Дуже розумно висловився автор також про державний суверенітет України, що фактично відкрив новий етап в житті українського народу. На його думку, це була „леґалізація українського народу як суб'єкта, господаря своєї землі (разом з національними меншостями)" (стор. 410) та рівночасно удар по мисленні, а то і по ментальності тих жителів української землі (неукраїнців і, на жаль, частини українців), які вважають, що Україна є невід'ємною частиною імперії.

Частина книги „Міжнаціональні взаємини — Україна, Росія і Польща" — це преважлива стратеґічно-політична праця, яка чітко вказує, що „справжня дружба між поневоленими Москвою народами — це найуспішніша зброя для того, щоб протиставитися сучасному московському колоніяльному центрові" (стор. 422). Автор, до речі, далекий від отожнювання російського народу з російським імперіялізмом. Проте він вважає, що в інтересі українського і російського народів є існування самостійних держав на їхніх територіях. Що торкається їхніх стосунків, то вони повинні бути оперті на принципах взаємовизнання і невтручання у внутрішні справи сусіда. Він засуджує імперіялізм, колоніялізм, месіянізм, расизм і шовінізм у всіх формах, що є шкідливими для життєвих інтересів українського й російського народів. Окремо М. Прокоп розглядає комплекс імперіяльного дальтонізму, тобто неспроможности бачити наочні факти, або применшувати вагу національного питання в імперії. Усе це звучить наскрізь демократично, цілком ліберально. Отже, хай сама Україна вирішить, як їй далі бути, пише автор. Одним з останніх носіїв такої концепції в Совєтській Україні був Микола Скрипник, який, зацькований великодержавним шовінізмом, не маючи іншого виходу, мусів накласти на себе руку.

Справді по-мистецьки розв'язав автор питання визнання права на самовизначення українського народу. Він ствердив, що український народ самовизначився ясно і недвозначно ще в 1917 році, створивши власну державу, Українську Народну Республіку, та за це заплатив життям сотень тисяч, а то й мільйонів своїх синів і дочок. Тепер його дисиденти найновішого періоду знову ж висунули прагнення до повної державної незалежности. Тут автор слушно запитує: „Невже ж нічого росіянам не говорить те, що Леонід Плющ, людина виразно інтернаціоналістських поглядів, ясно заявив, що він є за відокремлення України від Росії? Як можна тим людям (дисидентам- борцям за українську державність. — В. Ж.) — а усі вони походять з центральних земель України — пропонувати плебісцити на Лівобережжі, чи, зрештою, і в інших областях України? Що сказали б російські дисиденти, коли хтось сторонній сумнівався б, чи російський народ хоче бути самостійний?" (стор. 483).

Що торкається питання українсько-польських взаємин, то, на думку автора, ми не приречені ворогувати. А навпаки „порозуміння і співпраця між Україною і Польщею повинні стати одною з центральних передумов їхньої державної незалежности. Найкращим засобом безпеки західніх кордонів української держави в умовах постійної загрози з півночі може бути порозуміння з Польщею. З другого боку, свою незалежність і інтеґральність своєї території проти загрози з боку Німеччини і Росії Польща може забезпечити тільки при умові приязні з Україною" (стор. 497).

„Причинки до політичних портретів" — це своєрідна, цікава й замітна частина книги. Маємо тут біографічні нариси Дмитра Донцова, Богдана Кравцева, Володимира Стахова, Дмитра Маївського, Романа Шухевича і Ярослава Старуха. Перше враження від цієї частини таке, ніби все в ній правильно і логічно зроблено під звичний суспільно-політичний шаблон. В дійсності це не так, бо тут з'являється перед нами живе особисто-людське доповнення до широкої картини суспільно-політичних процесів і подій рецензованої книги. Біографічні начерки чи вірніше політичні біографії згаданих діячів — це рівночасно і біографія їхньої генерації. Це, як пише Анатоль Камінський, — „дзеркало цілої історичної доби, продемонстрованої крізь призму людських характерів і їхніх особистих чинів та долей" (стор. 14-15). Біографічні начерки написані без зайвого забронзування, наскрізь спокійно і об'єктивно, але тут же й наскрізь критично. Наприклад, сильветка Дмитра Донцова змальована шанобливо, з відзначенням усіх його позитивів і неґативів. Автор чітко згадав про його нетерпимість, нетолерантність до інакше думаючих і врешті відзначив сумерк донцовського типу націоналізму. Але це ні в якому разі не зменшує значення Донцова та його небуденного зусилля. Його вже сьогодні, без сумніву, можна назвати непересічною індивідуальністю, якій тільки історики й дослідники дадуть суцільну оцінку, що ляже в скарбницю модерної української політичної думки.

(Закінчення буде)

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

також стурбований зростанням цін, однак не приховував, що вони зростатимуть і в наступні місяці, хоч процес цей буде контрольваний державою.

На запитання, як він ставиться до заяви О. Мороз, що він нічого не знав про підвищення цін, і чому він Президент, заборонив банкам давати кредити, Л. Кучма відповів, що „кожен кулик своє болото хвалить", а кредити заборонив давати тому, що з 1-го жовтня підвищено мінімальні заробітки і пенсії, які треба негайно виплатити, а в банках може не бути грошей.

Відвідини Канади Президент вважає надзвичайно успішними не лише тому, що вперше підписано вигідні широкомасштабні угоди і відкрито для України перші кредити на суму 365 міл. дол., а головним чином тому, що світ починає розуміти справжнє місце України в ньому.

На запитання, які негативні та позитивні несподіванки виявив він за перші 100 днів свого президенства, Л. Кучма відповів, що негативним явищем виявилося те, що люди, які були при владі за часів СССР і опинилися при владі тепер, проголошують одне, а думають інакше і діють інакше — цілком протилежно до проголошених заяв. Позитивним Президент Кучма назвав те, що все ж більшість Верховної Ради підтримала його курс на радикальні реформи, отже у парляменті розуміють, що іншим шляхом Україну врятувати не можна.

Усіх, хто хоче добра добра Україні, Президент закликав іти в президентську дружину і допомагати здійснювати економічні реформи. На міжнародні кредити, сказав Президент, надіятись не можна, треба, щоб працювало власне виробництво. Кредити можуть лише пом'якшити кризові процеси.

В Рочестері вшанують борців за Україну

Рочестер, Н.Й.—Місцевий Громадський комітет влаштовує святкову академію для відзначення 80-ліття Українських Січових Стрільців, 76-ліття Листопадового Зриву, 50-ліття бою під Бродами та 50-ліття Української Головної Визвольної Ради. Академія відбудеться у неділю, 6-го листопада, в залі української православної церкви св. Покрови, 3176 Ст. Пол бульвар. Початок о год. 4-ій по полудні. Доповідь виголосить професор Ратгерського університету Тарас Гунчак. В мистецькій частині участь братимуть: хор „Сурма"(диригент—М. Невмержицький), скрипаль Олег Криса. Вступ—10 дол. для дорослих, для дітей і молоді—безплатний. Квитки можна придбати в Українській кредитовій спілці, крамниці „Мозаїка" та при вході на залю. В усіх українських церквах відправляться Служби Божі з Панахидами в пам'ять поляглих борців за волю України.

Появився третій том книжки „Сміїтеся на здоров'я"

Торонто. — Тут у Видавництві Василя Дідюка „Овид" вийшов друком третій том популярної книжки „Смійтеся на здоров'я".

Книжка друкувалась в друкарні „Кобза" в Києві. має 245 сторінок друку, прикрашена чисельними рисунками, карикатурами і світлинами. Цей третій том книжки змістом і виглядом подібний до двох попередніх, але цілковито з новим матеріялом. В книжці зібрані найкращі і найновіші жарти, гумор, сатира, фейлетони, анекдоти, карикатури; вона складається з чотирьох частин: гуморестки , фейлетони, вірші, з народної мудрости, гумор з України, сотки найкращих жартів для старших і молодших.

Ціна книжки — 18 дол. Набувати можна в усіх українських книгарнях Торонто і околиці, або в автора, пишучи на адресу. або телефоном-факсом: W. dDidiuk, 30 Allanhurst D-r, # 402, Islington, Ont M9A 4J8,Canada; tel. –fax: (416) 249-6244.

Небезпека...

(Закінчення зі стор. 2)

лами не дає Україні мати альтернативні канали енергопостачання. Від цього собівартість всіх товарів, які виробляються на базі шалено дорогих енергоносіїв, у 3-5, а в деяких випадках і в більше разів дорожчі, ніж у Росії. Але Росія вимушує Україну продавати її українські товари за мізерними цінами.

На очах всього світу розгортається трагедія енергетичного голоду для 52-мільйонового населення України, яке своїми кращими фахівцями і робітниками розробляло російські родовища нафти і газу і вахтовим способом видобувало їх, яке на своїх заводах виробляло обладнання для нафтового та газового виробництва. Світ не хоче бачити цього, бо він залюблений миротворчою маскою Росії. Мабуть тому, що він має іншу ментальність добра і зла, правди і обману. Світ вірить тому, що вона виставляє на показ. І не наважиться зазирнути за лаштунки великого обману.

За допомогою західнього капіталу та інтелекту виростає нова потвора нового протистояння — неоросійський імперіялізм під маскою демократії, свободи та ринкової економіки.

Саме так, за допомогою Заходу виростали потвори фашизму та большевизму у 20-их та 30-их роках. Саме так, як це було у 20-ті роки, Росія знову збирає свої землі. І як це вона робила тоді, так вона робить це і тепер — починає реставрування Російської імперії з України. Тільки тоді вона робила військовим способом — жорстоко розстрілювала і громила самостійну українську державу большевицькою навалою. Тепер не ті часи. Росія діє тонко і хитро. В її руках потужні засоби масової інформації, за допомогою яких вона заливає свідомість українського народу імперськими зазіханнями, залякуваннями та брехнею про Україну. І точно так обманює Захід. В її руках газовий і нафтовий зашморг на економіці України.

Йде інформаційний і економічний тиск, щоб поставити Україну на коліна, як це було в 20-их роках, знищити її самостійність. Бо з постави Україна на колінах починалася велика Російська імперія в XVII столітті. Бо з поставлення України на коліна у 20-ті роки XX століття розвивалася Російська імперія у формі Совєтського Союзу. Бо тільки з постави України на колінах в 90-ті роки XX століття відродиться Російська імперія нового необольшевицького типу.

Україна — то наріжний камінь нового протистояння. Стане сильною самостійною демократичною державою — йому не бути. Опиниться в тенетах Росії, світ знову зайде в нове протистояння.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

В КІНЦІ МИНУЛОГО тижня польський сейм схвалив проєкт будівництва швидкісних автових доріг, які проляжуть через всю Польщу і загалом становитимуть 2,500 кілометрів.Проєкт розрахований на 15 років, його вартість доходить до 8 біл. дол.:Будівництво дозволить створити щонайменше 150,000 нових робочих місць. Здійснюватимуть проєкт приватні інвестори, які тепер змагаються за контракти. Компанії, які будуватимуть дороги, згодом дістануть право встановлювати пункти збирання мита з розрахунку два центи за кілометр проїзду для легких авт і від 5 до 7 центів — для вантажних.

БРАТСТВО кол. ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
СТАНИЦЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

Ділимося сумною вісткою з побратимами і українською громадою, що у вівторок 18-го жовтня 1994 року відійшов у Вічність

СЛ. П.

ГРИГОРІЙ КОЛИБАБЮК

уроджений 26-го березня 1923 року, колишній стрілець 1 УД У НА, активний член Станиці Братства 1 УД УНА у Філядельфії, та активний член української громади у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в суботу 22-го жовтня 1994 р. в українській католицькій церкві Христа Царя у Філядельфії, а відтак на кладовище св. Марії у Факс Чейс, ПА

Дружині Анні, синам Ярославові і Орестові та доньці Оленці з родинами та всій родині висловлюємо щирі співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

З глибоким смутком і жалем повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що 28-го жовтня 1994 року по довгій і важкій недузі на 66-му році життя упокоївся в Бозі в Німеччині наш найдорожчий СИН, МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І ЗЯТЬ

СВ. П.
ІНЖ.

ЮРІЙ КУЛІШЕНКО

ПАНАХИДА за св. п. покійного буде відправлена в четвер 3-го листопада ц.р. в New Brunswick Funeral Home, 454 Cranberry Rd. New Brunswick, N.J. о год. 7-ій веч.

Години відвідин від 7 —9-ої веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю 4-го листопада ц.р. о год. 10-ій ранку в українській православній церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Ню Дж., а тлінні останки спочинуть на цвинтарі при церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Св. п. покійний інж. Юрій Кулішенко залишив в глибокому смутку свою

матір — МАРІЮ
дружину — МАРТУ
дочки — ТАНЮ КУЛІШЕНКО і
— ЛЕСЮ ДЖІЛІО
сина — ЮРІЯ КУЛІШЕНКО
внучку — ХРИСТИНУ ДЖІЛІО і
тещу — МИРОСЛАВУ ЛУЦЬКУ та
ближчу і дальшу родину в Україні і на чужині.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на домовину просимо складати свої датки на жертви Чорнобиля.

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що у вівторок 1-го листопада 1994 р. відійшов у Вічність на 90-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДО І ШВАҐЕР

бл. п.
маґістер філософії

ОМЕЛЯН ОМЕЦІНСЬКИЙ

нар. 25-го вересня 1904 р. в Тернополі, Україна.
Член наукових і професійних товариств.

ПАРАСТАС — у четвер 3-го листопада о год. 7:30 в похоронному заведенні Бравяк (Braviak) при 69 Whippany Rd., Whippany, N. J.

ПОХОРОН — у п'ятницю 4-го листопада о год. 10:00 з церкви св. Івана Хрестителя у Whippany, N.J. на український цвинтар в S.Bound Brook, N.J.

Залишені в смутку:

дружина — МАРІЯ (ЧАВС)
син — ВОЛОДИМИР з дружиною МАРТОЮ
дочка — ІРИНА ОНУФРИК з чоловіком ЗЕНОНОМ і дітьми ПЕТРОМ і ХРИСТИНОЮ
брати — ЗЕНОН з дружиною ІЗАБЕЛЕЮ і дітьми ВОЛОДИМИРОМ і РОМАНОМ з родинами
— ОЛЕГ з дружиною УЛЯНОЮ і дітьми ВОЛОДИМИРОМ, ОЛЕГОМ мол., і ГАЛИНОЮ з родинами
— БОГДАН з дружиною АЛЛОЮ і дітьми ВОЛОДИМИРОМ і ОКСАНОЮ в Україні.
шваґер — РОМАН ЧАВС з родиною
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на Фонд Дітей Чорнобиля.

У Ню Йорку вшановують пам'ять Митрополита А. Шептицького

Ню Йорк.—Громадський комітет митрополії Ню Йорку продовжує вшанування 50-ліття відходу у вічність Митрополита Андрея Шептицького науковою конференцією, Службою Божою та святочною академією.Наукова конференція відбудеться 5-го листопада о год. 2-ій по полудні в будинку НТШ, 63 Четверта аве.; участь братимуть: Микола Галів (відкриття та проведення програми), Владика Василь Лостен, УКЦ, Єпископ Всеволод, УПЦ в Америці, Царгородський Патріярхат, Курт І. Левін, д-р Анджей Зємба та д-р Василь Ленцик. У неділю, 20-го листопада, о год. 12-ій дня в церкві св. Юра,що на 7-ій вул. в Ню Йорку, Владика Василь Лостен відправить Архиєрейську Службу Божу за спокій душі Слуги Божого Андрея. Святочна академія відбудеться у неділю, 4-го грудня, початок о год. 2-ій по полудні, у Фешин інституті, 7-ма аве. і 27-ма вул. в Ню Йорку. Участь братимуть хори „Думка", „Прометей" та окремі співаки.

Вшанують пам'ять Митрополита А. Шептицького

Чикаґо.—Ювілейний комітет Епархії св. о. Миколая відзначає 50-річчя від дня смерти Митрополита Андрея Шептицького Молебнями в усіх церквах Епархії у вівторок, 1-го листопада (в Чикаґо Молебень буде відслужений о год. 7-ій вечора). У суботу, 5-го листопада, о год. 10-ій ранку в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги відбудеться симпозіюм з участю членів місцевого осередку НТШ і Філії УКУ. Від п'ятниці до неділі, 11-13-го листопада в Українському Культурному Осередку проходитиме виставка рідкісних фотографій із життя Митрополита (відкриття-11-го листопада о год. 7-ій вечора). У неділю, 13-го листопада, катедра св. о. Миколая влаштовує Молебень на прославу Митрополита Шептицького та духовний концерт з участю шкільного, молодечого і церковного хорів митрополії Чикаґо, початок о год. 1-ій по полудні.

Дипломатам...

(Закінчення зі стор. 1)

би, але це либонь тому, що немає достатньо викладачів цієї спеціяльности. Все ж інші лекції дають кращі викладачі університету, а крім того приїжджають викладачі з інших країн.

— Я з гордістю можу сказати, що за два роки факультет набрав великого розмаху. Ми тісно співпрацюємо з університетами країн Европи, а особливо Швеції і Польщі. Розробляється спільні програми обміну студентами різних країн, Проводяться міжнародні молодечі конференції в Україні і за кордоном.

— А які трудноші в цій початковій ще стадії навчання? Чи виклади відбуваються українською мовою?

— Так, виклади відбуваються українською мовою, але підручники різні. Багато перекладів з англійської мови по-російськи. Маємо однак викладачів із ЗСА, які давали лекції з міжнародних відносин і політики. Але труднощі у нас ще великі. Це торкається в першу чергу технічного обладнання, немає достатньо комп'ютерів, копіювальної техніки, а також факсимілярної, яка особливо необхідна до швидкого контакту із закордоном. Мало підручників та чужої літератури, як також не вистачає ще кваліфікованих викладачів цієї спеціяльности. Тим зумовлена кількість студентів. Їхнє число, навіть коли всі закінчать факультет, ніяк не задовільняє потреби Міністерства Закордонних Справ України.

— Ми завважуємо, що існує брак вишколених дипломатів, які правильно обороняли б інтереси України. Отже ми надіємося на вас, молодих, що тепер студіюють. Як довго триватимуть студії?

— Дипломатичні студії запляновані на п;ять років, а тоді ще два роки вишколу. Але я запевняю вас, тут в діяспорі: ми, молоді знаємо, що майбутнє за нами і що ми, а не інші повинні зміцнювати державу. Не забувайте, що ми пробиваємо шлях у цій ділянці, бо досі дипломатів різного виду зовнішньої діяльности готували тільки в Росії. А тепер вкінці ми, молоді, можемо вишколитися в Україні і її вірно служити в тій так дуже відповідній ділянці!

НЕФОРМАЛЬНИЙ китайський лідер Денг Шіаопінг відійшов від державних справ і передав усю повноту влади голові Китайської Народної Республіки, генеральному секретареві ЦК КПК Цзен Цземінові. Японська газета „Йоміурі" повідомляє, що в останній час в Денг Шіаопінга помітно прогресує хвороба Паркінсона, яка утруднює мову і рухи. Хоч в останні роки Денґ не займав ніяких офіційних постів, його роля в політиці була особливою. В 1987 році ЦК КПК прийняв секретне рішення про те, що всі найважливіші питання державної політики повинні розв'язуватися тільки на основі консультацій з Денґом.

ВИСТАВКА А. ФАРІОН ПРОДОВЖЕНА

Ню Йорк. — Український Інститут Америки, 2 схід 79-та вул., повідомляє, що виставка скульптур Ані Фаріон продовжена до неділі, 6-го листопада. Бажаючим відвідати виставку слід зголоситися, телефонуючи на числа (212) 288-8660 або (212) 628-3062.

✻ ПРАЦЯ ✻

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Повідомляємо, що з днем **15-го вересня ц.р.** обов'язують такі **нові відсотки** за пенсійні конта:

ANNUITIES, чи IPA:

6¼ у випадку **одноразової вплати**
6% у випадку **гнучких вплат.**

Повищі відсотки є ґарантовані на один рік. Оподаткування відсотків є відрочене.

Для отримання дальших інформацій телефонуйте на число:

у Н.Дж. 1(201) 451-2200;
в Огайо 1(216) 888-4919;
у Па 1(215) 887-8823, або на безплачне число: 1(800) 253-9862.

Або виповніть купон і перешліть до УНС на адресу:

UNA, 30 MONTGOMERY ST., JERSEY CITY, N.J.07303

Головна Канцелярія УНСоюзу

До Головної Канцелярії УНСоюзу:

Прошу дати мені вияснення про пенсійні конта — ANNUITIES —

Ім'я і прізвище (латинкою) ....
Адреса ....
Телефон ....
Найкраще кликати мене в такій порі ....
Зацікавлений/а в ....

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

